

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz. évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A válság.

Az ellenzék és a horvátok.

Budapest, máj. 6. Az ellenzék vezérlőbizottsága tegnap este *Kossuth* Ferenc elnöklété alatt értekezletet tartott, amelyen a felirati javaslattal és a horvát képviselők nyilatkozatával foglalkoztak és elhatározták, hogy Tomasićs minapi beszédére *Apponyi* Albert gróf fog válaszolni.

A disszidensek szervezkedése.

Budapest, máj. 6. A disszidensek tegnap esti értekezletükön véglegesen szervezkedtek és elnökükké *Daranyi* Ignácot választották meg.

A szabadelvű pártkörből.

Budapest, máj. 6. A szabadelvű pártkörben tegnap este nagy élénkség volt. Megjelentek a kormány tagjai is. A párt tagjai tömegesen gratuláltak *Tisza* István gróf miniszterelnöknek tegnapi beszédéhez. *Khuen-Héderváry* Károly gróf, a király személye körüli miniszter, hosszasan beszélt a képviselőkkel.

A képviselőház ülése.

Budapest, máj. 6. A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt. A napirend előtt *Babó* Mihály személyes kérdésben szólva kijelentette, hogy igaza volt tegnap, mikor azt mondta, hogy a szabadelvű párt visszavonta a népoktatási javaslatot.

Tisza István gróf miniszterelnök szólt fel ezután és konstataálta, hogy a házszabályrevízió miatt vonták vissza ideiglenesen a népoktatási javaslatot, de a szabadelvű párt ragaszkodik a javaslatban foglaltakhoz.

Ezután áttértek a napirendre: a felirati javaslat tárgyalására.

Bánffy Dezső báró kijelenti, hogy a feliratban megvan az előfeltétele az egységes alakulásnak. A mostani állapot veszedelmes. A felirat nem pártprogram, sem kormányprogram, csak irányt szab a megoldásnak. A feliratban benne van az újpárt programja. Hosszasan fejtegeti ezután a katonai kérdéseket.

Dániel Ernő báró a felirat ellen szólal föl.

Az ülés folyik.

Tisza és Pozsgay.

Budapest, máj. 6. A képviselőház tegnapi ülésén *Tisza* István gróf miniszterelnök beszéde közben *Pozsgay* Miklós közbekiáltott:

— Ahhoz mégis csak baromi türelem kell, hogy egy bukott miniszterelnök ilyen szemtelenül viselkedhessen!

Tisza István gróf megbízásából *Gromon* Dezső és *Keglevich* István gróf tegnap este megjelentek a függetlenségi pártkörben és elégtételt kértek *Pozsgay* Miklóstól, aki segédeit *Ivanka* Oszkárt és *Zlinszky* Istvánt nevezte meg.

A segédek ma délelőtt a képviselőházban gyűltek össze tanácskozássra. *Pozsgay* segédei kijelentették, hogy megbízójuk *Tisza* István grófnak elégtételt nem ad, mert *Tisza* a múltban több hasonló eset alkalmával nem kért elégtételt. Erre *Tisza* István gróf segédei kijelentették, hogy ezt olybá tekintik, hogy *Pozsgay* nem hajlandó elégtételt adni. Ezzel részükre az ügyet befejezettek nyilvánították és így értelmű jegyzőkönyvet vettek föl.

Az orosz forrongás.

Halálra ítélt rendőrtisztviselők.

Krakó, máj. 6. A *Czas*-nak táviratozzák *Varsóból*, hogy tegnap délután *Abrahamovitz* rendőrfelügyelőt, kit a szocialisták a jeruzsálem-utcai vérengzés főokozójának tartottak, öt revolverlövessel halálra sebesítették. Két más rendőrfelügyelő s egy rendőrtanácsos tegnap halálos ítéletet kapott a forradalmi bizottságtól.

Lázongás és fosztogatás.

Szent-Pétervár, máj. 6. Melitopolból óriási lázongás híre érkezik. A lázongó részeg tömeg fosztogatja az üzleteket, összetörik a lámpákat, ablakokat; házakat gyujtanak föl s halált ordítanak a zsidókra. Az áruraktárakat mind kifosztották. Sajnos, a várost csak harminczöt katona védi egy tiszt vezetése alatt, s ezek első sorban saját védelmükről kénytelenek gondoskodni. Intézkedés történt, hogy Szimferopolból nagyobb számú katonaság siessen Melitopolba.

A háború.

Vesztéglésre kényszerült hajó.

Tokio, máj. 6. Sanghaiból egy angol révkalauz az orosz hadiflottához utazott, hogy annak rendelkezésére álljon. A régóta Sanghaiban vesztéglő *Aszkold*

orosz hajó elmenekülésre készen állt s egy német kapitány ajánkozott, hogy 50.000 font sterlingért az *Aszkold*-t kiszökik a kikötőből. A tervet azonban felfedezték s azóta a parti erődök ágyui mind a kikötő bejáratára vannak irányítva. A japánok folyton gyakorlatoznak új tengeralatti hajóikkal. Egy Hong-Kongból érkezett tengerésztiszt jelenti, hogy az ottani kikötő torpedókkal el van zárva.

A semlegesség.

Lübeck, máj. 6. A helybeli rendőrség nem engedte meg egy, a kieli Germania-gyárban az oroszok részére készült torpedóhajónak az elszállítását, a semlegesség megóvása czimén. A hajót részekre szedve küldték ide Kielből vasuton s a finnlandi *Aegir* gőzös akarta innen Helsingforsba szállítani.

Japán és Franciaország.

Páris, máj. 6. A japán kormány, tekintettel *Rosdesztvenszij* flottájának Port-Doyatban, francia vizeken való tartózkodására, tiltakozó jegyzéket nyújtott át itteni nagykövete által a francia kormánynak. *Delcassé* azonnal magához kéréte a japán nagykövetet s hosszasan tárgyalt vele. Ezután a francia kormány távirati rendeletet küldött *Jouquières* tengernagynak, a keleti vizeken levő francia hajóraj parancsnokának, hogy egy hajóosztályt küldjön azonnal Port Doyatba s a semlegesség megsértését akadályozza meg.

Oroszország és Hollandia.

Páris, máj. 6. A Havas-ügynökség jelenti Szent-Pétervárról: *Rosdesztvenszij* táviratot küldött a tengernagyi hivatalnak, jelentve, hogy *Borneo* sziget vizein japán hadihajók tartózkodnak. Ha e jelentés hivatalos megerősítést nyer: az orosz kormányhaladéktalanul tiltakozó jegyzéket nyújt át a semlegesség megsértéséért a holland kormánynak.

Sikkasztó hadbíró-alezredes.

Lemberg, máj. 6. Az itteni hadbíroság *Hekailo* hadbíró-alezredest, aki nagy sikkasztás elkövetése után Amerikába szökött, de azután visszatért, négy évi virfogságra és lejokozásra ítélte.

A szerelem halottja.

Frankfurt, máj. 6. Az ingolstadt városi színház naivája, *Koch* Eugenia, kedvesének, az itteni helyőrség egy tisztjének lakásán agyonlőtte magát.

Válasz

a *Magyar Tengerpart* tegnapi számában megjelent *II. Jegyzőkönyv*-re.

Az ügy megvilágítása czéljából közöljük az általunk felvett jegyzőkönyvet:

Jegyzőkönyv

felvétel 1905. év május hó 3-án déli 12 órákor.

Mint Murai Jenő ur megbizottai, az előbbi megbizottak által felvett jegyzőkönyvből tudomást szereztünk arról, hogy Murai ur ellen a tárgyalások azon stádiumában kértek becsületbírósgot, midőn a kölcsönösen megkísérlett békés kiegyezés helyett Dr. Füzesséry Emil ur megbizottainak kérdésére Murai ur megbizottai (Paul Sándor és Menczer Izidor urak) a fegyveres elégtételt hajlandók megadni.

Murai ur a mi megbízatásunk után mindennemű félreértések és félremagyarázhatások kikerülése és meggátlása végett, aláveti magát egy becsületbírósgai határozatnak.

E hó 1-én délután hat órákor, mint a becsületbírósgba felkért urak

Dr. Füzesséry Emil ur részéről:

Donáth Imre min. oszt. tanácsos ur

és Keszler Ede ur

Murai Jenő ur részéről:

Egan Lajos min. oszt. tanácsos ur

és Pierré Constant ur

az Európa-szálloda 15. számú szobájában tanácskozássra gyűltek össze.

Nevezett urak két (2) órai tárgyalás után este 8 órákor úgy a mi, mint Dr. Füzesséry ur megbizottai, Molnár Rudolf és Garády Viktor urak jelenlétében **egyhangulag** kijelentik, hogy:

a bemutatott jegyzőkönyv szerint a lovagias ügy oly stádiumban van, hogy ott a becsületbírósgai beavatkozásnak egyáltalán helye nincs.

Mi, ezen kijelentés alapján, tekintettel arra, hogy ma ezen határozat hozatala után 24 óra eltelt s bennünket Dr. Füzesséry ur megbizottai fel nem kerestek, az ügyet részünkről befejezettek nyilvánítjuk.

Balázs Simon s. k. Bonyhay Béla s. k.

mint Murai Jenő ur megbizottai.

Kelt mint fent. Fiume, 1905 május 3-án déli 12 órákor.

Ezen jegyzőkönyvben említett határozatot a becsületbírósgba felkért urak **a bemutatott jegyzőkönyv alapján** hozták.

Nem befolyásolta ezen határozathozatalukban semmi feltett kérdés. Ilyet, mivel becsületbírósggá nem is alakultak, fel sem tehattunk. Az urak tudták velünk a tényállást, mely szerint ők mint becsületbírósg egyáltalán meg sem alakultak.

Hogy mi egy alakilag is egybegyűlt becsületbírósg előtt feltettünk volna egy kérdést, mely a becsületbírósg illetékességére vonatkozott volna, azt magyarázza meg a következő körülmény:

Mi a lovagias ügy azon időpontjában vetjük át Murai ur képviselét, midőn ellene becsületbírósgot kértek.

Csodálkozással láttuk a felvett jegyzőkönyvből, hogy Murai ur ellen akkor kértek ezen eljárást, **midőn az egyik (békés) elégtétel módozataiban megállapodásra nem juthattak s midőn a kért másik elégtételt (fegyvereset) Murai ur felajánlotta.** Füzesséry ur megbizottai ezt mind **egy tárgyalás keretében** kérték.

Nem mentheti tehát őket az, hogy Murai ur ellen **időközben** tudtak volna meg bármi nem korrekt dolgot. **Már pedig ha a lovagias elégtétel kérésébe belementek, úgy nem élhetnek azszal a fenntartással, hogy a lovagias elintésének mondjuk csak az enyhébb módját, a bocsánatkérését fogadják**

el, fegyveres elintésés esetén pedig becsületbírósgai határozatot provokálnak.

Itt idéznünk kell az előző megbizottak által felvett jegyzőkönyv egy pontját:

„Füzesséry ur segédei kijelentik, hogy fentebbi kívánságukkal (becsületbírósg kérésével) csak azért éltek a tárgyalások eme stádiumában, mert a dolog békés elintésése esetén erre okot nem láttak volna.”

Miután a Füzesséry ur által kért becsületbírósgba felkért urak **a bemutatott jegyzőkönyv s nem pedig feltett kérdések alapján** a fentiek szerint, mint becsületbírósg meg sem alakultak, az ügy tényleg a status quo antera került vissza, vagyis azon pontra, midőn felünk a bocsánatkérését megtagadva a fegyveres elégtételt felajánlotta. Világos tehát, hogy most Füzesséry ur megbizottain volt a sor kijelenteni, el fogadják-e a **kért és felajánlott** elégtételt vagy nem, illetőleg a tárgyalások folytatása czéljából bennünket telkeresni.

Ezt 24 órán belül nem tették, mire mi további 16 óra elmúltával állítottuk ki fentebbi záró jegyzőkönyvünket.

Fiume, 1905. május 6.

Balázs Simon s. k.

Bonyhay Béla s. k.

VÁROSI ÜGYEK.

Városi közgyűlés.

A városi képviselőtestület tegnap este 6 órákor ülést tartott a városháza nagytermében, Bellen András dr. helyettes polgármester elnökle alatt. Harmenczkét városi képviselő volt jelen.

Az elnöki megnyitó után felolvasták az előző ülés jegyzőkönyvét, melyet azután, a polgármesterhelyettes felkérésére, *Ivanossich* és *Dobrovich* képviselőtestületi tagok hitelesítették.

Bejelentések és interpellációk.

Az elnök jelenti, hogy a belügyminiszter a városi tanácsosok s a közzelemezési biztos fizetési szabályzatát jóváhagyta, — de nem engedélyezte a városi közkórháznál külön orvos állás rendszeresítését a szifilitikus betegosztályra.

Tudomásul veszik.

Az interpellációk során *Bruss* az iránt interpellálja a polgármestert, hogy a fiumei lelkészeket áthelyezik Horvátországba, viszont onnan nem küldenek ide másokat; pedig két hitoktatói állás lenne most betöltendő.

Az interpelláció közöltetni fog a polgármesterrel.

Ugyancsak *Bruss* interpellál az iránt is, hogy az az 1800 korona, amelylyel Szusák községe tartozik Fiuménak már régebről a vízvezeték használatáért: miért nincs mindmáig inkasszálya?

Az iránt is kérdést intéz, hogy a helyi kir. ügyesség abbeli megkeresésére, miszerint a börtönépítés befejeztéig a rabok sétatálya bizonyos meghatározott órákban engedtetnék át egy községi iskola belső udvara, történt-e már intézkedés?

Az elnök mind e kérdésekre a polgármester válaszát igéri.

A napirend.

A napirend tárgyalására áttérve, az önkéntes tűzoltók 1903. évi zárószámát elfogadták.

Felolvastatták ezután a vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata az *Árpád* nevet viselő iskolai ösztöndíjalap ügyében, mely szerint az ösztöndíjat egy, a fiumei főgimnáziumban jelesen tanuló ifjunak adja a város, s az ösztöndíjat az illető diák élvezze tanulmányai teljes befejeztéig.

Tudomásul veszik.

A közzelemezési bizottság — marad.

A közzelemezési bizottság tudvalevőleg lemondott állásáról némely nézeteltérések miatt, melyek közte és az építészeti bizottság közt az áruacsarnokokon eszközözendő változtatások s azoknak üvegtetővel való összeköttetése miatt támadtak.

Dumicich teljes elismeréssel nyilatkozik a bizottság működéséről és azt indítványozza, hogy a közgyűlés ne fogadja el a lemondást. *Ivanossich* ugyanigy nyilatkozik, mire *Stupicich*, mint a bizottság tagja, köszönőleg válaszol.

A közgyűlés elfogadja *Dumicich* indítványát s így a bizottság megtartja állását.

Egyéb ügyek.

A városi könyvtári és muzeumi bizottság 1904. évi zárószámát a felügyelő bizottság felülvizsgálván, azt helyesnek találta. A közgyűlés erre megadta a felmentvényt.

A városi fuvarosok iparszabályzatának módosítása hosszabb vitát keltett. Végre a következő határozatot hozták: Ezután minden fuvaros kocsin, feltűnő helyen kis táblát kell alkalmazni, melyre rá legyen festve a fuvaros neve s a hivatalos szám, mely alatt a kocsi a hatóságnál lajstromoztatott épp úgy, mint a rendes bérkocsi. Minden fuvarosnak ezután rendes munkakönyvet kell váltania s minden gyorsajtás érzékenyen fog büntettetni.

Egy *gyepmesteri kocsi* beszerzésére 750 koronát szavaztak meg. Többen élénken tiltakoztak e nagy összeg ellen, amelyen diszintót is lehetne szerezni, — de a tiltakozók kisebbségben maradtak.

A *kisajátítási törvény* egynémely szakaszának módosítása iránt felir a város, a kormány utján, a képviselőházhoz. A város lényegében a kisajátítási eljárást Budapest városéhoz hasonlóan kívánja Fiuméra is érvényesíteni.

Cosulich Lajos lovagnak a fegyelmi választmányi tagságról való lemondása felolvasztván, *Ossoinack* János indítványára a közgyűlés — méltatva *Cosulich* buzgó működését — felkéri őt lemondása visszavonására.

A nyílt ülés ezzel véget ért.

Zárt ülés.

A zárt ülésben felolvasták *Pillepich* dr. tiszti főorvosnak, ki husz évnél tovább szolgált a várost, nyugdíjazás iránti kérvényét. A közgyűlés, teljes elismeréssel a visszavonuló főorvos érdemei iránt, a kérvénynek helyt adott.

Egy *tiszteletbeli városi pénztáros* kinevezését ezuttal mellőzte a közgyűlés.

Ezután iskolai, városi díjnoki és segélyezési kérvények tárgyalatván, több segélyösszeget megszavaztak.

Ezzel az ülés este nyolcz óra után véget ért.

KÜLÖNFÉLE.

Sülyedő gőzös.

Tegnap este fél hatkor történt, hogy a *Mária Terézia* mólónál (szemben az *Adamich* mólóval) a Dalmácia részére különféle árut rakodó *Medea* lissai gőzös egyszerre csak sülyedni kezdett. Mind több víz hatolt a hajóba, mely folyton alább sülyedt s a megrémült legénység és a kapitány el sem tudta képzelni, hogy hol hatol be a víz?

Telefonáltak a révkapitányságnak, honnan *Minaich* és *Sablich* révbiztosok s *Petricich* főgépész azonnal a helyszínére siettek, majd pár percz mulva ott termett a tengerészeti hatóság pompás uszó-szivattyujával s egy kézi szivattyuval *Mild Győző* tengerészhatóság gépezet is és rögtön megkezdte a sülyedő hajó kiszivattyuzását.

Gyorsan, remekül dolgozott ez a gép, mely óránként 1200 köbméter vizet képes kiszivattyuzni s így történt, hogy — a kézi gép

segítségével is — háromnegyed óra alatt a hajó meg volt mentve.

Ekkor derült ki, hogy a balesetet a *Medea* gépészeinek hallatlan gondatlansága okozta. Az eset így történt:

Berti Artur első gépésznek valamelyes magandolga akadt a városban s noha szolgálatban volt, kiment a partra, a gépnél hagyva a második gépészt, *Bacher* Ferenczet. Este felé járt az idő s az amugyis sötétes gépteremben már alig lehetett látni. *Bacher* ekkor nem a lámpát gyújtotta meg, hanem kinyitotta a gépterem egyik gömbölyű ablakát, hogy jobban lásson. Ez az ablak természetesen már közel esik a víz színéhez, mert hisz a gépterem a hajó legalját foglalja el. Mikor így dolgait aztán elvégezte a gép körül, ő is felment a fődélzetre.

A berakodás folyt. A hajónak a rakodópart felőli oldalára mind több és több nagysúlyú árut raktak, minek következtében a hajó mindjobban erre az oldalára dőlt. És éppen ezen az oldalon volt a nyitott ablak.

Mikor a hajó egyre jobban megterhelődött s mindinkább oldalra dőlt: a víz elérte az ablakot; elárasztotta pár perc alatt a géptermet, a hajóaljat, eloltotta a tüzeket s elérte a kazánok magasságát.

Ekkor a fődélzeten is észrevették a bajt, mert a gőzdaruk nem működtek s a hajó most már rohamosan süllyedt. Kivülről nem lehetett látni a víz alá süllyedt nyitott ablakot; a gépterembe lemenni már nem lehetett s így a süllyedés okának megállapítása s megszüntetése lehetetlen volt. Mikor a tengerészeti hatóság hatalmas vízszivattyúkat kiszivattyúzták a vizet a gépteremből, ekkor verték csak észre, hogy a nyitva feledest ablakon ömlött be a víz.

A *Medea* tegnap este volt Dalmáciába indulandó. Természetes, hogy nem indulhatott el — mert a hajótiszteknek itt vizsgálat el kell állniok.

Az árukban esett kárt most állapítják meg a becslések; ehhez járul a ma megejtett műszaki kazánvizsgálat s a gőzszivattyúk költsége — mit a hajótiszteknek kell megfizetniük.

— **A hőség városunkban** napok óta igen nagy. A külső munkát csaknem lehetlenné teszi a hőség s a napszúrásnak máris vannak áldozatai. A gyermekek közt a *caloric* kór általános. Ma szombaton még intenzívebb volt a meleg s a belvárosi két elemi iskolában s az állami felső leányiskolában igen sok gyermek lett rosszul a hőségtől; a leányiskolából három leánykát úgy kellett hazaküldeni a szülei házhoz. A közoktatásügyi kormány bizony figyelembe vehetné a klimatikus különbséget Fiume és az anyaország között s a gyermekek testi épségére való tekintettel, hamarabb zárhatná be az iskolai évet.

— **A Panther utja.** A *Panther* osztrák-magyar hadihajó — távirati jelentés szerint — e hó 4-én Batáviába érkezett és hat napig maradt ott. A hajón semmi baj.

— **Uj báni tanácsosok.** A király *Mossisky* Adolf és *Tomica* József Jenő osztálytanácsosokat a horvát-szlavón-dalmát országos kormányhoz báni tanácsosokká nevezte ki.

— **A trieszti postatolvajok Fiumében.** Hirt adtunk már arról, hogy egy *Ljubanovich* Mirkó nevű 17 éves faczér szabósegéd, ki a városból ki volt tiltva, a szabad kikötőben elfogtatván, a rendőrségre vitetett s ott aztán öngyilkossági kísérletet követett el. Ennek a fiúnak az atyja aznap este jelentkezett a rendőrségnél és sirva beszélt el, hogy szegény fia csak azért jött Fiuméba, hogy feljelentse a trieszti postatolvajokat. Ezzel rehabilitálni akarta magát. A rendőrség nem igen adott hitelt elbeszélésének, mert hisz a letartóztatás után történt kihallgatás során módja lett volna a leplezésre az ifjunak. Mégis kihallgatták a kórházban s ekkor előadta, hogy a két trieszti

betörőt személyesen nem, de látásból ismeri. Szerdán Fiumében voltak és itt akartak tudni az osztrák bélyegeken — de ezélt nem értek. *Widmar* rendőr-alparancsnok azonnal széleskörű nyomozást indított meg s ennek során megállapították a következőket: Kedden délután két elegánsan öltözött fiatal ember állított be az Erzsébet-terren levő Radmanovich-féle üzletbe. Az egyik 30 év körüli volt, vöröses-szőke hajjal és szakállal, elegáns sötét angol szövet ruhában, fekete kalappal, — a másik mintegy 17 éves szőke ifju, elegáns sötétkék ruhában, finom szalmakalappal. Az idősebb előadta az üzletben jelenvolt két elárúsító hölgynek, hogy ők átutazó idegenek, este utazni akarnának, pénzüket fogyatékán van s így áron alul eladnak egy rakás osztrák bélyeget. A kisasszonyok azt válaszolták, hogy az üzletfőnök nincs jelen; nélküle nem vásárolhatnak semmit. Szerdán reggel ismét odament a két ur, ismét felajánlották a bélyegeket, de a kisasszonyok azt mondták, jöjjenek később, amikor a főnök is ott lesz már. Az idegenek elmentek, de nem tértek vissza többé. Nyomuk veszett. Rendőrségünk így megbizonyosodván arról, hogy valóban itt jártak a trieszti betörők, minden irányba megtelegrafálta a rendőrségnek az illetők személyleírását. Maig azonban még nem fogták el őket. A *Piccolo* szerint Triestben ugyan letartóztattak három gyanúsított egyént, de ezeknek a lakásán nem találtak egy darabot sem a lopott bélyegekből.

— **Labdarugó mérkőzés.** A *Fiumei Atlétikai Klub* meghívja az érdeklődőket és sportbarátokat holnap, vasárnap délután től 2 órákor a Kvassay-féle telepen (Pioppi) saját I. csapata és a *Pannonia* Cunard-gőzös football-csapata között megtartandó labdarugó mérkőzésére. Belépődij nincs.

— **Városi vízvezetékünk** egyik transzmissziós gépe tegnap reggel elromlott. Szerencse, hogy tegnapelőtt lett egészen kész az óránként 8000 köbméter vizet szállító nagy vízemelőgép a vízvezetéknel s ez attól fogva kitünően működik is. Ha 48 órával előbb esik meg a baj, az új gépszivattyút sem állíthatták volna fel s legalább egy hónapig vízvezetéki víz nélkül lett volna a város; addig t. i., míg a gép javítása s az új gép felállításának munkája eltartott volna.

— **Tengeri kirándulás Czirkveniczába.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság e hó 7-én rendkívüli kirándulást rendez *Liburnia* nevű kényelmes és gyors gőzessel Czirkveniczába. Indulás Fiuméből délután 2 $\frac{1}{2}$ órákor és Czirkveniczából visszajövet este 7 órákor. Menetár oda és vissza 1 korona személyenként. A gőzös úgy jövet, mint menet, a *Therapia*-szálló mölőjén is ki fog kötni.

— **Tengeri kirándulás Zengg és Arbe felé.** Hétfőn, e hó 8-án a *Tatra* nevű kényelmes és gyors szalongozós Fiuméből és Abbáziából rendkívüli kirándulást rendez Zengg és Arbe felé indulás; Fiuméből reggel 7 órákor, Lovranából 8 óra 15 perccor és Abbáziából 8 óra 45 perccor. Odamenet a Maltempo-szoroson, visszajövet a vegliai szoroson halad át a hajó. Menetár oda és vissza 10 korona személyenként. A fiumei kirándulók, kik nem ohajtanak innen reggel 7 órákor elindulni, az Abbáziába 8 órákor induló gőzöst is igénybe vehetik, hol a *Tatra* gőzöst elérhetik.

— **Eltűnt.** A rendőrségnél jelentést tett *Zennaro* Mária, hogy tizenhét éves Ede nevű fivére még kedden elment hazulról s azóta nem tért vissza. Attól tart, hogy valami baleset érte. A nyomozást elrendelték.

— **Szerencsétlen flótások.** Igazi szerencsétlen flótások érkeztek, keserves gyalogszerrel, a múlt éjjel Triestből Fiuméba: *Rovnik* és *Uisich* nevű vándormuzsikusok. Éjjel után két óra volt, hasztalan kóboroltak valami garasos szálló után, hol lepihentek volna, végre holtfáradtan lekuporodtak a *Via* Duomóban egy ház előtornácának közelében s csakhamar édesdeden el is aludtak. Keserves volt azonban a felébredésük. A velük volt készítményük, melyben czőkmőkjük, flótájuk

ruhájuk, pakfon-órájuk s egyéb holmijuk volt, valami élelmes gazember ellopta. Reggel sirva jelentették szerencsétlenségüket *Mitrovics* rendőrkapitánynak, ki azonnal detektiveket mozgósított a tolvaj után. Megállapították, hogy reggeli hat órákor egy facchino egy készítményével, mely a flótásokéhoz hasonlított, Volosca fele ügetett. Megtelegrafálták a dolgot az ottani rendőrségnek; de még válasz nem érkezett.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyar-horvát tengerhajózási társaság e hó 7-én vasárnap a következő tengeri kirándulásokat rendez: *Ikaba* és *Lovranába* a *Sava* hajóval d. u. 2 és fél órákor, érintve odamenet Voloskát és Abbáziát. Visszatérés Ikából este hat órákor. Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenként. — *Abbáziába* a *Sirály* és *Volosca* hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órákor, valamint délután 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órákor. Az utolsó hajó Abbáziából este 8 órákor indul. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként. — *Portorba* és *Bukkariba* az *Abbazia* hajóval délután 2 óra 30 perccor, érintve odamenet és esetleg a visszatéréskor is Urinj. Visszatérés Bukkariból este 6 $\frac{1}{2}$ órákor. Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenként.

— **A pólai kirándulás elmarad.** A Magyar-horvát tengerhajózási társaság közölni teszi, hogy vasárnap, e hó 7-én a szokásos pólai kirándulás elmarad.

— **Tolvajlás.** Tegnap éjjel *Molijka* Máté tizenhét éves suhancz a Vecchio Forno-utczabeli *Neranza* kocsmában mulatozott, miközben a kasszából hetvenkét korona pénzt és két gyémántgyűrűt lopott ki. Elinalt, de a rendőrség még azon éjjel elfogta. Ma hallgatta ki *Keomley* törvényszéki vizsgálóbíró s azután átkísértette az ügyészségi fogházba.

— **A határszéli kivándorlást ellenőrző állomások.** A belügyminiszter az ország határszélein — egyelőre Csaczan, Királyházán, Nagymartonban és Lajtaufalun — a vasuti állomáson ellenőrző állomásokat létesített oly czélból, hogy a kivándorlók papirjai megvizsgáltassanak, vajjon a törvény által nincsenek-e korlátozva a kivándorlásban és vajjon megtudnak-e felelni azoknak a föltételeknek, melyek az amerikai bevándorlás és a külföldi államok területén való utazás tekintetében elő vannak írva. Az ellenőrző állomások határrendőri teendőit az illető járási főszolgabírói hivatalnak kirendeltsége vagy külön e czélra kirendelt tisztviselő látja el. A belügyminiszter ez intézkedését azzal hozza nyilvánosságra, hogy az ellenőrzés lehetőleg gyorsan fogantossitassék, úgy hogy az utazóközönség még a legközelebb induló vonattal tovább utazhassék, másrészt kötelességévé tétetik minden kivándorlónak, hogy az ellenőrző tisztviselőknél a szükséges és kívánt felvilágosításokat megadja.

SZINHÁZ.

A Fourchambault-család.

A Fenice-szinkörben tegnap este *Augier* Emil öt felvonásos színműve, a *Fourchambault-család* került színre. Ez a nemes tendenciájú, érzelmes szindarab, amelyben az ártatlanul megrágalmazott erény végül fényesen elnyeri jutalmát és a megtévelyedettek mind jó utra térnek, nagy hatással volt a tegnapi előadásnak nem éppen nagyszámu közönségére is, ami nem csupán a darab csattanós jeleneteinek, hanem a szereplőknek is érdeme. A főszerep, *Bernard*-nak, a törvénytelen fiúnak szerepe, aki édesanyja kérére megmenti természetes atyját, *Fourchambault*-t az anyagi tönkretűléstől és a helyes utra téríti az egész megtévelyedett családot, *Keszler* Edének a kezében igen jó helyen volt. Ezt az erős akaratú, tehető talpig férfit *Keszler* kitünően, nagy hatással játszotta. Imponáló megjelenése, hangja, komoly, férfias egyénisége szinte predesztinálja az ilyen sze-

repre. Alakítását minden nagyobb jelenetben nyílt színen is megtapsolta a közönség és a felvonások után is többször kihívta. Az öreg Fourchambault-nak, ennek az alapjában jólelkű, de gyenge, energiátlan embernek a szerepében Szathmáry Árpád, a fia számára hozományt vadászó Rastiboulois báró szerepében pedig Várnay Jenő nyújtott jó alakítást. Dely Lajos a szeleburdi, meggondolatlan, ámde romlatlan, jó szívű fiatal Fourchambault-t játszotta és nagy haladásról tett tanúságot. Jó kezében voltak a női szerepek is. Az üreslelkű, nagyzó, tékozló hajlamu Fourchambaultnét Bácsné, Bernard édesanyját V. Ágh J., az ártatlanul megrágalmazott Letellier Máriát Kápolnay Juliska igen jellemzően játszotta. Kedves és megnyerő volt Biró Irén Blanche szerepében. Általában összevágó, szép előadás volt a tegnapi.

Ma este a *Hajduk hadnagya*, holnap, vasárnap délután *Petőfi Sándor élete és halála*, este pedig ismét a *Hajduk hadnagya* kerül színre.

Jövő heti műsor.

Hetiő: *A dolovai nábob leánya.*
Kedd: *Angot asszony leánya.*
Szerda: *A drótostót.*
Csütörtök: *A kornevilli harangok.*
Pentek: *Ocskay brigadéros.*
Szombat: *Aranyvirág.*
Vasárnap: *Aranyvirág.*

Leszámolás.

Egy kis leszámolni valóm van Füzesséry Emil ural. Tudom, nem lesz öröme benne.

Füzesséry tegnapi lapjában, a *Magyar Tengerpart*-ban nyilatkozatot tett közzé a köztünk fönnforgott lovagias ügyben. Ez ügynek érdekes előzményei vannak, melyeknek elmondásával, álláspontom teljes megértetése érdekében, vissza kell mennem Füzesséry idejövételének időpontjáiig, tehát körülbelül tíz hónapra.

Hegyi Jenő, a *Magyar Tengerpart* volt tulajdonosa, 1904. július 1-én való távozásakor, számtalan adósság hátrahagyásán kívül engem is megkárosított körülbelül 14.000 korona erejéig, amennyiben ily összegű nyomdai adóssága fejében eltávozása előtt írásbeli szerződésben fedezetül adta lapját, a *Magyar Tengerpart*-ot, de e fedezetet, tehát a nekem lekötött *biztosítékot* nyomban ezután Füzesséry Emilnek is eladta és a tőle kapott alig harmadrészannyi vétellárral odébb állt innen. A Hegyi elleni bírói feljelentéssel nem sokat értem volna el, mert több fiúmei ügyvédnek közbenjárása sem birt egyik hitelezőjének sem akár 10 fillér perköltséget is behajtani. Van azonban a velem kötött ominózus szerződésben egy pont, amely legalább a veszett fejszének nyele — lehetett volna. Ebből viszont Füzesséry játszott ki. 1904. július 1-én, mikor Füzesséry a *Magyar Tengerpart* tulajdonába beleült, körülbelül másfélezer korona künnevő követelése volt a lapnak, melyekhez Füzessérynek semmi köze sem volt és amelyeket Hegyi Füzesséry tudtával nekem engedményezett írásban, mint résztörlesztést adósságára. Július 1-től augusztus hó végéig, a míg Füzesséry nálam nyomatta lapját, át is adta a kiadóhivatalához napról napra beérkező régi künnevőségeket, azután azonban, midőn eltávozott nyomdámától, *e nem őt illető régi inkasszókat szépen megtartotta magának és a maga fizetési zavarait fedezte vele.* Maguktól a fizető felektől tudom, hogy közel ezer korona ilyen régi követelést hajtott be jogtalanul. Két ízbeni felszólításomra Füzesséry

avval a jogilag teljesen abszurd és karakterét jellemző kifogással válaszolt, hogy *ő nem adta írásban*, hogy átszolgáltatja nekem a pénzeket és két hónapig is csak *privát-passzióból* (sic!) adta át. Természetesen a pénzeslevél-hordónak sem adta vissza ezeket a nem őt illető pénzeket (mert különben vissza kellett volna kerülniök a feladókhöz), hanem mint gazdátlan jószágot magánál *felejtette*, vagy tán evvel a más pénzével törlesztette a Hegyinek annak idején még járó hátralékos lapvétellárát. Miután tőlem eitulajdonított, aránylag jelentékeny összegről van itt szó, kénytelen voltam most jogtanácsosomat, *Mayländer Mihály* dr. urat az eljárás megindításával megbízni.

Előfordult azután az a másik eset, hogy egy szegény hivatalnokomnak, kit *egész személyzetem jelenlétében* szóbelileg felkért Füzesséry, hogy neki 20% provízió ellenében gyűjtőn lapjára hirdetéseket, közel 200 koronás jutalék-keresménye folyósítása helyett kereken letagadta a megállapodást avval a megjegyzéssel, hogy mutasson neki emberem írást, a hol ő ezt megígérte. Így a Füzesséry szavának oly könnyen hívó hivatalnokom mostanáig sem látott az általa keservesen szerzett és Füzessérynek rendben átadott, a lapban le is közölt hirdetéseikért *egy fillért sem.*

Tehát ez az »ur« kért tőlem *lovagias* elégtételt április 22-iki kirohanására adott komoly hangú válaszóért és én a helyett, hogy a fenti ügyekben rögtön becsületbírásgot kértem volna ellene, szó nélkül megneveztem segédeimet, mert sértő cikkem megírásakor tudtam, *milyen »gentleman«-nel* van dolgom s így inkább helyt állottam sértésemért, mintsem hogy oly színben tűnjek fel, mint a ki azért támad, mert tudja, hogy a becsületbírásg ugyanis gondoskodik majd róla, hogy sértéseért ne kelljen helyt állania.

Midőn azután a segédek tárgyalásai folyamán a fegyveres elintézés szükségességének kimondása után Füzesséry segédei — horribile dictu — becsületbírásgot emlegettek egyszerre — én ellenem, segédeim a meglepően felmerült, teljesen szabálytalan kérés fölött tovább tárgyalni nem akartak és a következő levélben tudatták velem visszalépésüket:

Tekintetes

Murai Jenő urnak

Fiume.

Megbízásához képest eljártunk az Ön által rámbízott ügyben és mint a mellékelt jegyzőkönyv tartalmából láthatja, dr. Füzesséry ur segédei abban a pillanatban, amint az ügy fegyveres elintézése az Ön nevében elfogadtott, becsületbírásg kiküldetését kérték.

Ennek folytán mi, dacára annak, hogy az Ön tisztességében és correctségében egy pillanatig sem kételkedünk, visszaadjuk Önnek megbízásunkat tisztán a czéltől, hogy Önnek szabad keze legyen az ügy eme stádiumával szemben.

Fiume, 1905 április 26.

Kiváló tisztelettel

Paul Sándor s. k.

Menczer Izidor s. k.

En ezek után Füzesséry eljárását gyáva megfutamodásnak is deklarálhattam volna, a mivel az ügy részéről be lett volna fejezve. De hogy meggyanusítom ellen kellően felléphessek, új segédeket neveztem meg avval a kijelentéssel, hogy a becsületbírásg megalakítására hivatott kifogástalan uri emberek döntésének mindenben alávetem magam. E négy ur *egyhangulag* (tehát az ellenfél által felkért két ur is) igazolta első segédeim korrekt viselkedését, a mennyiben tárgyalás alá sem

vette az ellenfél segédeinek személyemet illető *»kifogásait«* és visszazökkentette az ügyet oda, a hol az az első segédek tárgyalásánál a fegyveres elintézés kimondásának pillanatában állott.

Az ügynek a szabályos mederben való továbbfolytatása helyett azonban a *Magyar Tengerpart*-ban tegnap leközölt II. jegyzőkönyvvel rukkolnak ki Füzesséry segédei, azaz csak egyik segéde, mert a másiknak, Garády urnak saját kijelentéséből tudom, hogy a jegyzőkönyvnek ebben a formában való közzétételéhez *nem adta beleegyezését.* Tudom különben azt is Garády urtól, ki az ügy elintézése után nem Füzesséry segéde többé, hanem ismét régi jó ismerősöm, hogy a becsületbírásgnál, ha az a tárgyalásba belement volna, három dolgot szándékoztak ellenem felhozni:

1. *»Hogy Hegyi Jenő engem valahol, valamikor megsértett volna«*; (részleteket nem mondott G.) Erről absolute nem tudok semmit és így az egész állítást teljesen légből kapottnak kell kijelentennem.

2. Hogy *Kulcsár*, a most itt időző Szendrey-társulat segédközikusa és bérlétszedője sértett meg engem tavaly. — Ebben a dologban az történt, hogy én egy vasárnap délutáni gyermekelőadást megelőzőleg benéztem a nézőtérre, a hol egy jegyszédő Kulcsár urra hivatkozva, avval szólított meg, hogy jegyem nem érvényes a délutáni előadásokra. E különben is indokolatlan jegyszédői intervenczió miatt a szinkör udvarán néhány erős szóval adtam felháborodásomnak kifejezést Kulcsár urral szemben és azután kifelé mentem a szinkör udvarából, mivel ugy sem volt szándékomban az előadást végignézni. Távozóban Kulcsár ur állítólag sértő szavakat mondott volna utánam és ezek konstatálása végett, meg a jegyszédői beavatkozás ügyében Szendrey igazgató ur intervenczióját vettem igénybe. Az igazgató szavaira, hogy *»Murai ur minden előadásra bemehet,«* Kulcsár ur kijelentette, hogy az egész jegyszédői história csak tréfa volt, az állítólagos sértés ügyében pedig Szendrey igazgató ur velem folytatott beszélgetés közben azt mondta, hogy ne firtassam tovább a dolgot; Kulcsár bocsánatot kér az egész előfordult kellemetlen összekocczanásért és ne kívánjam azt, hogy még tovább alázza magát és személyesen jöjjön el irodámba bocsánatot kérni. — Evvel a Kulcsár-ügyet befejeztem.

3. Azt jelentették volna be továbbá ellenem, hogy egy nyílt levelezőlapon foglalt sértésért nem vettem magamnak lovagias elégtételt. A dolog lényege igaz, csak hogy én a levelezőlap íróját, kinek nevét itt tapintatosságból elhallgatom, két-három hóval előbb háziszolgám által kidobtam irodámból, mivel többször egymásután egy jogtalan kívánsággal állt elő mindig követelőbb és kihívóbb hangon. A kidobással rajta elkövetett sértésért a fiatal ember nem kért tőlem elégtételt és csak két-három hónappal rá irta egy reá vonatkozó, aránylag ártatlan megjegyzésem miatt a fentemlített sértő levelezőlapot, nyilván, hogy lovagias kihívást erőszakoljon ki tőlem és evvel reparálja régi mulasztását. Én e helyett a bíróságnak adtam át a levelezőlapot, ahol csak egy 5 percnyi késés akadályozott meg abban (9 óra 5 perczkor jelentem meg), hogy bírói elégtételt kapjak a sértéseért. Az egyik fél meg nem jelenése miatt kimondott beszüntető határozatot így is megfélembeztem, de felebebeszésemel, sajnos, nem értem el az ügy újra való felvételét.

Igy néz tehát ki a három dolog, melyért engem Füzesséry ur diszkvalifikálni akart. Megjegyzem, hogy az egész becsületbeli ügyet, amint az tartalékos tisztelnél szokás, én magam jelentettem be ezredemnek, vizsgálatot kérve magam ellen, habár biztos vagyok benne, hogy ezekért a bárgyúságokért még érdemesnek sem tartja a katonai *»Ehrenrat«* a vizsgálatot,

látva a jegyzőkönyv alapján, hogy a becsület-bírósgot milyen időben és milyen körülmények között kértek ellenem Füzesséry személynél.

Hosszu és részletes voltam nyilatkozatomban. A mai napig tisztán védekeztem az ellenem indított hajszában, de most meg kellett vegre mindent mondanom, hogy lássa a fiemei magyarság, tulajdonképpen ki is áll velem szemben. Eddig sokkal kiméletebb voltam Füzesséry iránt, mint megérdemelte, sőt egyizben minden tárgyalás nélkül visszautasítottam egy Füzesséryt alaposan ismerő budapesti újságírónak ajánlatát, ki arra vállalkozott, hogy két, lapomban leközölné a cikket Füzesséryt arra kényszeríti, hogy hirtelen, minden bucsu nélkül az est sötétjében itthagyja Fiumét. A honoráriumot a két cikkért csak akkor fizetem ki, ha a két cikk, a miben ő feltétlenül bizonyos, megtette hatását. Én persze azt feletem, hogy ilyen eszközökkel nem dolgozom.

Füzessérynek most már csak két dolga van hátra velem szemben:

Vagy újból kihí az általam fent elmondottakért, amikor természetesen most már kénytelen lesz becsületbírósg elé vinni az ő ügyeit is;

vagy bepöröl a bíróságnál rágalmozás miatt és ha elhozandó döntő bizonyítékaim alapján felmentenek engem, akkor Füzesséry az ellenem kezdett személyes hajszával természetesen a saját vesztébe rohant és lehetetlenné válik Fiumében.

Ha valami harmadikat tenne, ez ellen is tel vagyok fegyverkezve, tehát nem ijedek meg semmiféle tetteles bántalmazástól sem, amelylyel különben sem mossa magát tisztára Füzesséry az általam felhozott konkrét dolgokkal szemben.

Őszintén sajnálom, hogy ennyire fajult el a dolog köztünk és lapom olvasóközönségétől is bocsánatot kérek, amiért e személyes ügyekkel kénytelen voltam előhozakodni.

Fiume, 1905. május 6-án.

Murai Jenő.

KÖZGAZDASÁG.

A fiumei hajógyár ügye. A *Pesti Napló* írja: A fiumei hajógyár ügye, ugy látszik, végre-valahára dűlőre jut. A kormány, daczára, hogy a delegációban a közös kormánylyal együtt hirdette, hogy egy fiumei hajógyárra fogják bizni a megszavazott hajók elkészítését, még csak most jutott abba a helyzetbe, hogy tegyen is valamit ez ügyben. Pedig a külföldi tőke is erősen érdeklődött az új hajógyár építése iránt. Így legutóbb is a Yarrov-féle nagy angol hadihajógyár egyik igazgatója járt Bécsben, hogy a közös haditengerészet részére szükséges torpedóhajók építésére vonatkozó megrendelések ügyében ajánlatot tehessen a gyár nevében. A hadügy-miniszteriumban azonban arról értesítették, hogy az Ausztriát kvóta szerint megillető részt a hadügyi kormány már kiadta egy trieszti gyárnak, ellenben a Magyarországot a kvóta szerint megillető részt megfelelő magyar gyár hiányában még nem adták ki. Erre az angol gyár igazgatója Fiuméba utazott és ott egy gyártelep érdekében tárgyalásokat folytatótt. A tárgyalások azonban megszakadtak, mert az angol gyár képviselője arról értesült, hogy a hadügyi kormány magyar vállalkozó, magyar tőke számára akarja biztosítani az új hajók előállítását. Hir szerint a *Danubius-Schoenichen-Hartmann-féle* hajógyár építésére erre vezethető vissza a vállalat részvényeinek feltűnő emelkedése.

Az eszéki új cukorgyár. Eszék-ről táviratozzak, hogy *Mihalovics* főispán előklésével szerdán nagyon látogatott mezőgazdasági és ipari gyűlés volt, amelyen jelentést tettek a 4.000.000 koronás részvénytőkéjű nagy cukorgyár alapítására vonatkozó előmunkálatok eddig elért eredményeiről. Örömmel fogadták az a közlést, hogy *Frigyes* főherceg ötszáz hold répatérületet jelentett be és 400.000 korona értékű részvényt jegyzett. Az alapító bizottság eddig másfél millió korona áru részvényt jegyzett, a többi nyilvános jegyzésre bocsátják ki. A községtanács a cukorgyárnak szerdán negyvenöt holdas területet bocsátott ingyen rendelkezésre és az üzem még az idén feltétlenül megkezdődik.

Az Idegenforgalmi és utazási vállalat részvénytársaság 1904. évi mérlegét 374,612 (1903: 193,564) korona bruttó bevétel mellett *111,538 korona tiszta nyereséggel* zárta le az előző évi 54,186 koronával szemben. Ez a nyereség a 800,000 korona alaptőke 13,94%-os kamatozásának felel meg. A mérleg tételei (az előző évek zárójelben) a következők: *Vagyon*: Pénztár 50,515 (251,164), értékpapírok 244,578 (200,959), saját jegyek 52,767 (0), utazási kézikönyvek 5340 (5561), etnografiai raktár 4751 (6,795), leltár 500 (38,677) adások 341,519 (207,783), óvadék 1500 (1600), elfogadványok 3250 (10,341), alapítók betéte 400,000 (400,000), átmeneti számlák 42,448 (22,573) korona. — *Teher*: Részvénytőke: 800,000 (800,000), tartalékalap 2709 (0), hitelezők 110,101 (294,051), átmeneti számla 122,823 (14,128), nyereség 111,538 (54,186), összesen 1.147,172 (1.202,155) korona.

Nyilt-tér. *)

Önműködő

Mandolina-Orchestrion

legújabb, tökéletes szerkezetű, hangverseny- és tánczenére vendéglősöknek és hangverseny meg táncztermekbe. Csodálatosan olcsó ár, kiváló hangtisztaság, szolid modern kivitel teljes jótállás mellett. Legkisebb részletfizetés mellett árfelemelés nélkül szállítatik.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

S. Zangl, Wien, IV., Favoritenplatz 2.
A Berli Kuhl és Klatt cégnek egyedüli kpviseelője és gyári raktára.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Zwieback Oszkár, Bünzel Márton, Pollak Alfréd, Brüll Lajos, Lurrer Vilmos, Hernheiser Ottó Bécs. — Boga Károly Déva. — Sándor Dezső, Bartha József, Obersohn József és neje. — Országh József, Csepesházy Lehel Budapest. — Kell Samu Zabók. — Fáy Ödönne Sátoraljuhely. — Petrihar Antal Bród. — Radics Elek dr. Bácsalmás. — Seegen Dávid dr. és neje, Prister T. Zágráb. — Berger F. Trieszt. — Szegedy báró és családja Somogy-Szob. — Csányi L. és neje Szeged. — Roesch Hugó Abbázia.

Deák szálloda. Lengyel Zoltán dr. és neje, Szinnyei József dr., Kherndl Antal és családja Budapest. — Deszath Sándor és neje Valpó. — Torleczyk Jenő és neje Lemberg. — Rebitsch Gyula Bécs. — Zahradnick Rudolf dr. és neje Gaga. — Nüssler Lajos Leoben. — Handl Alfréd dr. Czernovitz. — Chélar Raoul Páris. — Adriányi Béla és neje Kassa. — Augustinowicz Sándor Lemberg.

De la Ville szálloda. Modians S. Szbenico. — Kosak János Laibach. — Kily Pál, Gieser Fülöp, Natter Ferencz, May Adolf Budapest. — Bacz István Temesvár. — Fiochetti Károly Róma. — Mancovhs A. Morbogno. —

Brugger Károly Beuthen. — Ziegler Ferencz Prága. — Gorzinger Nagy-Kanizsa.

Hungaria szálloda. Sepessy Julianna, Feigelstok Lajos, Koppert Henrik Budapest. — Román B. Varsó. — Goldmann Mihály, Czejner Rudolf, Brücker V., Würzl Hermina Bécs. — Prilz Emil Otocsacz. — Tfat E. Miskolcz.

Quarnero szálloda. Cledo Vilmos Komons. — Riegl Alajos és neje Prága. — Goldberger Rudolf Bécs. — Wiedermann R. Trieszt. — Minich Ferdinánd Zágráb. — Aulinkover dr. Vajka. — Rusics Antal Pozsega. — Bacher S. Rossnitz. — Fabretto R. Copodistin. — Lavric Iván Losing. — Reich G. Budapest.

Kikötőnk forgalma.

Érkezett:

Május 5-én.
Brindisi, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 532, kapitány Ambrosio, Bariból.
Május 6-án.
Erzherzog Franz Ferdinand, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 4879, kapitány Matkovich, Triesztből.
Apollo, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1040, kapitány Giaia, Smirneből.

Indult:

Május 5-én.
Dante, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 548, kapitány Puglisi, Sebenicoba.
Vasco, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1245, kapitány Webster, Amsterdamba.
Rákóczi, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 943, kapitány Bassich, Marseillebe.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság
tegeri forgalma.

Erkezett:

Lederer Sándor május 5-én Marseilleba Valenciából.
Kassa május 5-én Marseillebe Port Maurizioból

Indult:

Adria május 5-én Oranoból Algirba.
Árpád május 5-én Cataniából Triesztbe.
Báthori május 4-én Messinából Rotterdamba.
Mátyás király május 5-én Messinából Cataniába.
Zrinyi május 5-én Cataniából Reggioba.
Szent László május 6-án Genuából Nápolyba.
Szápáry május 6-án Fiuméből Tangerbe. |
Andrássy május 6-án Triesztből Fiuméba.
Stefánia május 5-én átment Gibraltáron Velenceze felé.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

Hölgyek részére
nélkülözhetetlen!

Legjobb
szépitőszert!

pár nap alatt eltávolít szeplőt,
májfoltot, pattanást, bőrtakát
(Mitesser) és minden más bőrbajt.
Kisimítja a ráncokat és az areot
fehérré, simává varázsolja, üdít
és fiatalít.

ÁRA: kis tégely 1 kor.,
nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek:

Margit-hölgypor (3 színben) kor. 1,20,
Margit-Szappan 70 fill., Margit-Pogpép (Zahnpasta) 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor.

Póstán utánvétellel vagy a pénz előzetes be-
küldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, Arad.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogeriában
és illatszer-kereskedésben.

Főraktár Fiumében: Babic Hinko, Catti György,
Ernest Benco drog., Prodan János, Jechel,
Ferencz, Pibernik E. drog., Pavačić Fratelli
drog., Mizzan A. gyógyszeriertárban.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs
keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fénymeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

„Gyógyszertár alla Salute“

Dr. A. Mizzan

— Erzsébet-téren, az Adria palotával szemben. —

„Petrosol“ hajviz biztos hatású. — El-
tünteti a fejkorpát, puhítja a haját és erősíti
a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást
és az ősülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fű-
vása által a légzervekre oly kellemes és jó
hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja
és ozonússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen
minden háznál, különösen beteg- és gyer-
mekszobákban.*

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű
hírneves valódi szepességi

**lenvászon és
damasztáru**

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár
bejegyzett védjegye

Késmárki-
gyártmány
csak az

mely ezen
védjeggyel van
ellátva.

HAZAI IPAR!

Aki olcsó és jó
BUTOR

őhajt vásárolni, vegye azt az ál-
talanosan ismert és megbízható
asztalos és kárpitos

butor ezégnél

J. Kertmann & Figlio

(ezelőtt Sachs succ.)

Via Governo, - FIUME.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra
ingyen és bermentve küldünk.

Óriási szerencse Töröknel!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez.
Rövid idő alatt 19 millió koronánál több nye-
reményt fizettünk ki nagyrabesült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 leg-
nagyobb nyereményt, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre,

továbbá 1000.000, 800.000, 70.000, 600.000, 25.000, 20.0000, több 15.000,
10.000 koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110.000** sorsjegyre **55.000** pénz-
magyar osztálysorsjátékban ismét nyere-
mény jut és összesen

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à
80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy firt — 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy firt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése
ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsje-
gyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

➔ f. évi május hó 7-ig ➔

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháza osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Kiss

szerencsége

Nagy!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet KISS bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket KISS bankházában.

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

Háromszor a jutalmat
600.000 koronát = **1,800.000**

és egy nagy nyereményt
400.000 koronát = **400.000**

Összesen 2.200.000
4 sorsjegyre

koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzetesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyeremények azonnal kifizettek.

Kisérlelje meg szerencséjét Kiss bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

A XVI. sorsjáték I-ső osztályának huzása f. é. május 25 és 26-án lesz.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

Egy nyolcad 1 K 50 f. | Egy fél . . . 6 K.
Egy negyed 3 „ — „ | Egy egész . . . 12 „

Kiss Károly és Tsa

a magyar kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusító-helye.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. sz.

KISS-féle sorsjegyek kaphatók:

FIUMÉBAN: Vjenceslav Lenac, Via Fosso, Georg Trbojevic, Via Fiumara, Anton Wolf, Via della Pile 2., A. Potosnjak, Via Molo 2., G. Sikic, Via Andrássy 7.

Nemzetközi Varieté
HOTEL SUSAK

Ma és mindennap
Szeczessziós Orfeum
magasabb színvonalu család műsorral.

Bella Ferrari, szubret.

Schmidt Betti, tirol énekesnő.

Steinau Antal, kitűnő kómikus és mimikus.

Blumau Károly, kaczagató ének kómikus.

Ferrari olasz buffo.

M. Carlé, zseglőr és equilibrista.

Mannfeld Károly, a kitűnő szalonhumorista.

Miss Annie Mirtley

Newyork kedvence.

Hofer Márton

a népszerű bécsi kómikus.

Mr. Marios

hasbeszélő.

Castelli Pierina, olaszkosztüm-szubret.

Bellmont Poldi, a bécsi Colosseum legjobb házi szubretje.

Mannwirth Károly, parodista.

Számos látogatást kérnek

A. Muley Blumau és Steinau
vendéglős. igazgató.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCZÁR

Két szoba

külön bejáratú villamos világítással s esetleges fürdőszoba használattal június 1-ére kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“ a legjelesebb égvényes gyógyasványvíz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétel, rendkívül dús, főleg kötött szén-sav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja a páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorbetegségekben, gyuladós hólyag és köszvényes bántalmak és a belsőszervezet minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden czél-tudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

A „Répáti-víz“ főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa czégnél, Via Stefano 1. Telefon 518.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo, Via Andrássy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

Használt és új bútorok

vétele és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTARBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 forintért adtnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés 88 frt.

Fényes vagy matt „ márvánnyal 130 „

Altdeutch matt 150 „

Bazár „Al Buon Mercato“

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmu-tárnyak és utazási cikkekben.

Sok pénz!

500 koronáig kereshetnek minden rangú egyének havonként, risikó nélkül mellékkereset gyánánt. Bővebbet A. B. 28. alatt Annoncen Bureau des «Merkur» Stuttgart, Schwabstr.

Legujabb divat.

Angol kelmék hölgyek számára óriási választékban, az ismert olcsó árakon

Fehér battist, áttört	méterje	13 krajczár,
Zefir, divatos mintákban	„	16 „
Percail, elegáns színezéssel	„	16 „
Zefir, legjobb minőség, szolid színek	„	20 „
Szövetek, 115 cm. széles hölgyruháknak	„	48 „
Pongées tiszta selyem, modern rajz-zal, I-a minőség	„	88 „
Crepon, gyapjuból, nagy választék	„	17 „

Minden az évadhoz szükséges cikk napról-napra friss választékban.

WEISS M.

Szabott árak. FIUME, CORSO II. TELEFON.

Eladása divatos kézi munkáknak, hölgyek részére szövetek, butorszövetek, vásznak, fehérneműk, gyapotkelmék, selymek, keztük, szörmék, esernyők stb.

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 54.

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodni. **Saját érdekében** kérje ezért dustartalmu **mita-gyűjteményünket**, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODERN UNION** Szec. I., Schottenring 10

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG
GYÓGYÍTÁSÁRA az gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Valódi tokaji borból készül, tehát nem tévesztendő össze más készítményvel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható győgytárakban. Postán küldi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-tér.

SZIMON ISTVÁN FÉLE
GYÓGYERJŐ **SÓS-BORSZESZ**
MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek takaró függönyök, Botorszőnyegek csipkefüggönyök. Szőnyeg- és S. SCHEIN és társai. WIEN, L. Bauernmarkt 12. Dejtartalmó képen **ARJEGYZEK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon időnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

PIATSCHEK VILMOS
elismerett legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza**
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

SMITH PREMIER
képviselek keresetnek.
BUDAPEST, ANDRÁSSY-UTCA
A VILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE.

SMITH PREMIER N° 5
képes arjegyzeke ingyen.

BALASSA FÉLE UGORKATEL
Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arcáról a valódi angol használatával.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k. púder 1-20, K.
Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** Gyógytárak Budapest-Erzsébetfalva.

Dr. Kovács
kézpasztája
3 nap alatt biztosan hat. Tégeje K 1-20
Dr. Kovács győgytára Bpest, Gyár-u. 17.

HOTEL PARIS SZÁLLODA
Szállás SIMON PÁL
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZ.
100 szoba 2-20 K-tól fejtebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és törzsbarok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók fele.

KATZER félrészv. társaság megóvó-intéze az első és legnagyobb 1/4 millió részvény-tőke.
Budapest, Ó-utca 42, 44 (sajtótár), 45, 46, és Uj-utca 43.
Katzer szőrmearú az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY
VÁSÁROLJON CSAK **KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET**
KISS KÁROLY ÉS TÁRSA
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatot szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és belek atoniája és a hasi vérbőségből eredő májbetegségek ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdással való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkór kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvélyes nyirkmirigy dagadtat ellen jó sikerrel alkalmazható. Celszerű segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, lélektanász, tag. a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.
Szállás a borsó tulajdonos „SICULIA” természetes szénsavat sűrítő gyár r. t. MÁLNÁSFÜRDŐN Hármaszék van. Cím: SICULIA, MÁLNÁSFÜRDŐ. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénágy
szab. **Ágy**
RAJZ ESZKÖZ az összes közép-iskolákban a legjobban be-
-vált **MAGYAR KÖRZŐ**
MINDENÜTT KAPHATÓ.

10,000 sorsj. 55,000 nyerem.
Minden második sorsjegy nyer
Legnagyobb nyeremény esetleg **1 millió korona.**

1 jutalom	korona
1 nyer. á	600000
1	400000
1	200000
2	100000
1	90000
2	80000
1	70000
2	60000
1	50000
1	40000
5	30000
3	25000
8	20000
8	15000
36	10000
67	5000
3	3000
437	2000
803	1000
1528	500
140	300
34450	200
4850	170
4850	130
100	100
4350	80
3350	40

55000 ny. és jut. összegbe 1 n 4.459.000

FELHIVÁS
a XVI-ik magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz.
Az első osztály huzása már **1905. május 25. és 26. lesz.**
Az első osztály sorsjegyek ára:
egy egész 12 kor. egy fél 6 kor. egy negyed 3 kor. egy nyolczad 1.50 kor.
Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvétel, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez esatolom a hivatalos játéktérvel. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. — Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen boesátok ügyfeleimnek rendelkezésére. — Becces megrendelését sziveskedjek mihamarabb hozzám juttatni.

Gaedicke A.
bankháza.
Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.
BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 11. szám.

GAEDICKE szerencseje óriási!
Rövid időn belül **15 milliót**
fizetem ki t. becsülnék, köztük a következő nyereményeket:

600000	kor.	2/2	62551	szám
400000	»	3/4	11110	»
400000	»	3/4	28916	»
400000	»	3/4	33464	»
100000	»	3/4	42758	»
100000	»	3/2	49878	»
100000	»	3/4	87991	»
70000	»	3/4	60012	»
60000	»	3/8	17357	»
60000	»	3/8	78863	»
60000	»	3/8	82528	»
60000	»	3/2	97263	»
30000	»	3/8	6920	»
30000	»	3/8	38691	»
30000	»	3/8	90964	»
25000	»	3/4	23481	»
25000	»	3/2	30049	»
25000	»	3/4	44411	»
25000	»	3/4	87851	»
20000	»	3/4	14674	»
20000	»	3/4	28900	»
20000	»	3/8	33402	»
20000	»	3/8	35862	»
20000	»	3/4	44410	»
20000	»	3/4	55565	»
20000	»	3/4	60781	»
20000	»	3/8	78848	»
20000	»	3/4	88874	»
15000	»	3/4	31121	»
15000	»	3/4	57734	»
15000	»	3/2	77950	»
15000	»	3/4	82506	»